

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Korkeakoulupedagogiikan tila ja uudistaminen -arviointi

Auli Toom, Kimmo Mäki, Tuula Heide, Ville Jäppinen,
Asko Karjalainen, Päivi Tynjälä, Mira Huusko, Niina
Nurkka ja Aino Karvonen

Ke 24.8.2022, Ke 24.8.2022, klo 15.00-16.30, tila 101,
Messukeskus Korkeakoulupedagogiikan päivät/
#Pedaforum2022, Symposium

”

Koulutuksen
arviointisuunnitelman (2020–
2023) mukaan vuosina 2022–
2023 toteutetaan
Korkeakoulupedagogiikan tila
ja uudistaminen -arviointi.

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

”

Miksi
korkeakoulupedagogiikan
arviointia tarvitaan?

Korkeakoulupedagogiikan tila ja uudistaminen - arviointi osana kansallista arviointisuunnitelmaa

Arviointihanke on osa koulutuksen arviointisuunnitelmaa vuosille 2020–2023 ja liittyy arviointisuunnitelman painopisteeseen ”Oppimisen ja osaamisen kehittäminen”

Koulutuksen arviointisuunnitelman mukaan arviointi tuottaa tietoa korkeakoulupedagogiikan nykytilasta, kuten

- korkeakoulujen pedagogisista linjauksista ja toimintamalleista,
- digitalisaation roolista opetuksessa ja oppimisessa,
- korkeakoulujen sisäisistä opetuksen ja koulutuksen kehittämistoiminnoista sekä
- korkeakoulujen yhteistyöstä pedagogiikan kehittämiseksi

Lisäksi tuotetaan tietoa opettajien pedagogisen osaamisen tukemisesta ja kannusteista

Miksi korkeakoulupedagogiikan arviointi?

Koulutuksen arviointisuunnitelman mukaan

- Arviointi tukee korkeakouluja korkeakoulupedagogiikan kehittämistyössä ja uudistamisessa.
- Arvioinnin taustalla ovat Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 sekä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamat korkeakoulupedagogisen osaamisen kehittämishankkeet.

Arviointikysymykset

- Millainen on korkeakoulupedagogiikan nykytila suomalaisissa korkeakouluissa?
- Miten korkeakouluissa uudistetaan, tuetaan ja kehitetään korkeakoulupedagogiikkaa?
- Millaisia ovat korkeakoulujen pedagogiset linjaukset ja toimintamallit, digitalisaation rooli opetuksessa ja oppimisessa, korkeakoulujen sisäinen opetuksen ja koulutuksen kehittäminen ja tuki sekä korkeakoulujen yhteistyö pedagogiikan kehittämiseksi?
- Miten korkeakouluissa tuetaan ja kannustetaan opettajia pedagogisen osaamisen kehittämiseen?

Arvioinnin systeminen ja monimenetelmällinen design

SYSTEEMISET TASOT

VALTAKUNNALLINEN TASO - METATASO

KORKEAKOULUN TASO - MAKROTASO

TIEDEKUNTATASO / KOULUN TASO / XX-MESOTASO

OPISKELIJOIDEN JA OPETTAJIEN TASO - MIKROTASO

ARVIOINNIN YLEISET KOHTEET

- Pedagogiset linjaukset ja toimintamallit
- Digitalisaatio opetuksessa ja oppimisessa
- Opetuksen ja koulutuksen kehittäminen
- Korkeakoulujen yhteistyö pedagogiikan kehittämisessä
- Opettajien pedagogisen osaamisen tukeminen

ARVIOINTIAINEISTOT

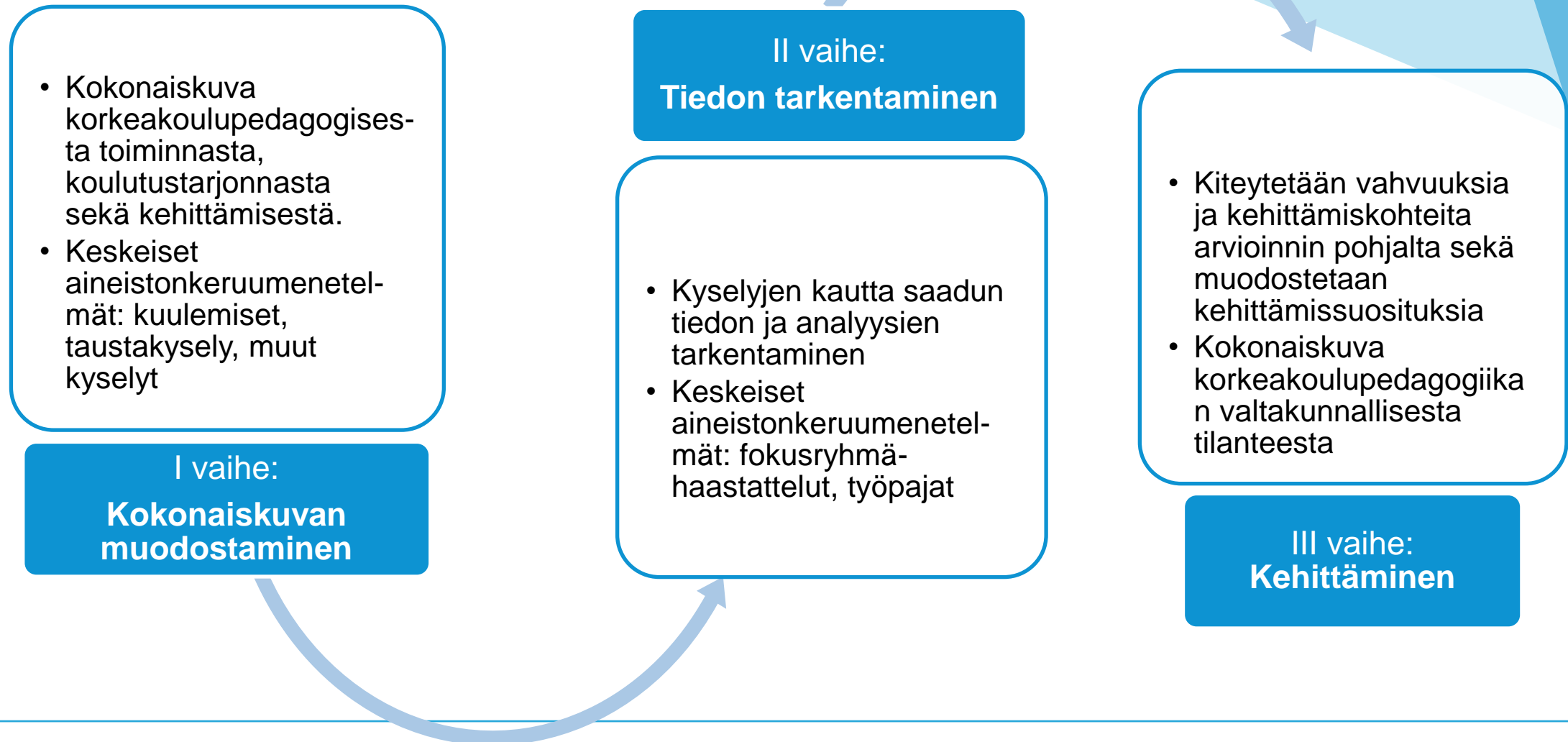
Fokusryhmähaastattelut; kehittämisseminaari/-t; dokumenttiaineistot

Kysely; strategiat ja toimenpideohjelmat; fokusryhmähaastattelut

Kysely, fokusryhmähaastattelut

Kyselyt; fokusryhmähaastattelut; työpajat

Arvioinnin vaiheet

Arvioinnin kokonaisaikataulu 2022–2023

- Arviointiryhmän nimeäminen 10/2021
- Suunnitteluvaihe:
sidosryhmäkuulemiset, aineistonkeruusuunnitelma, hankesuunnitelma 1-5/2022
- Hankesuunnitelman hyväksyminen 6/2022
- **Arvioinnin toteutusvaihe alkaa** 8/2022
- Arviointitiedon keruu 9/2022- 12/2022
- Aineistojen analysointi, tulosten raportointi 1-5/2023
- Raportin viimeistely 5/2023
- Arvioinnin päätösseminaari 6/2023
- Palaute arvioinnista 6-8/2023

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kommentit?

Korkeakoulupedagogiikka: yliopistopedagogiikka ja ammattikorkeakoulupedagogiikka

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Korkeakoulupedagogiikka

Arvioinnin hankesuunnitelmassa korkeakoulupedagogiikka määritellään:

Korkeakoulupedagogiikka tarkoittaa keinoja ja tapoja opettaa korkeakouluissa niin, että korkeakoulutuksen ominaislaatu tulee esille opetuksessa ja oppimisessa.

Ammattikorkeakoulu- ja yliopistopedagogiikan erottavina tekijöinä on korkeakoulusektoreiden erilaiset perustehtävät, tiedon ja taidon sivistävä tai ammatillinen luonne sekä tutkimuksen erilainen rooli opetuksessa ja sen kehittämisessä sekä opiskelijoiden oppimisessa.

Yliopistolaki

”Yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee tarjota mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.” (Yliopistolaki 558/2009, 2 §.)

Yliopistopedagogiikka

Voidaan määritellä:

- Tutkimus- tai tieteenalana: opetuksen ja oppimisen tutkimusta
- Opettajan tai opettajayhteisön toimintana: yliopisto-opetusta sekä opetuksen, ohjauksen ja oppimisen kehittämistä ja opettajien osaamisen tukemista.

Keskeinen yliopistokoulutuksen ja -pedagogiikan tavoite:

- Opiskelijoiden tieteellisen ajattelun kehittäminen, kuten kriittinen ja integratiivinen ajattelu, tietokäsitykset, argumentointitaidot, ongelmanratkaisutaidot, tutkimuksen tekemisen taidot.

Lainsäädännön periaatteista voidaan johtaa myös yhteiskunnallisia tavoitteita, kuten työelämätaidot, ekososiaalinen sivistys, jatkuvan oppimisen edellytykset ja mahdollisuudet, yhteiskunnallinen vuorovaikutus.

Ammattikorkeakoulupedagogiikan hybridinen ydin

”Tiedolle ja teorioille syntyy merkitys vasta, kun niitä soveltavat ympäristössään toimivat elävät.”

AMK-pedagogiikan pohja on deweylaisessa pragmatismissa.
(<https://filosofia.fi/node/2409>)

Ammattikorkeakoulupedagogiikka

- Opetuksellisissa ja ohjauksellisissa ratkaisuisa on haettu innovoivaa työelämäläheisyyttä.
- Pedagogiikan täytyy reflektoitua ja integroitua opetettavan substanssin, työelämätarpeiden ja tutkimustoiminnan tuotosten kanssa.
- Tavoitteena opiskelijan kokonaisvaltaisen ammatillisen kasvun tukeminen oppimispolulla - työelämää kehittävä uutta luova asiantuntijuus.
- Ammattikorkeakoulupedagogiikkaa leimaa tasapainoilu tieteellisen osaamisen, pedagogisen osaamisen, hyvän opettajan ominaisuuksien ja ammattikorkeakouluun kohdistuvien yhteiskunnallisten haasteiden välillä.
→ pitkäaikainen vaikutus opettajien työorientaatioihin.

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kommentteja?

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Opiskelija ja korkeakoulupedagogiikka

Opiskelija ja korkeakoulupedagogiikka

- Perimmäiset kysymykset:
 - Millä tasolla opetus (pedagogiikka) ja sen kehittäminen sekä johtaminen korkeakouluissa on?
 - Miten eri korkeakoulupoliittiset linjaukset vaikuttavat arjen käytäntöihin opinnoissa?
- Pedagogiikka on "väline", joka muuntaa politiikan toiminnaksi.
 - Opiskelijaa muovataan politiikan määrittämään muotoon.
 - Mittaaminen kohdistuu opiskelijaan ja opiskelijassa aikaan saatuun muutokseen.
 - Opiskelija on "manifestoitunutta" politiikkaa.
- Ei ole oppimista ilman, että on jokin sisältö jota opitaan.
 - Korkeakoulupoliittiset tavoitteet ja linjaukset määrittävät ylätasolla opetuksen sisältöjä pitkälle tulevaisuuteen.
 - Tavoitteiden asettamisessa vaarana oppimisen luonnollistaminen itsestään selväksi tavoitteeksi.
 - Näky oppimisen käyttämisenä mittarina pelkän oppimisen/asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.

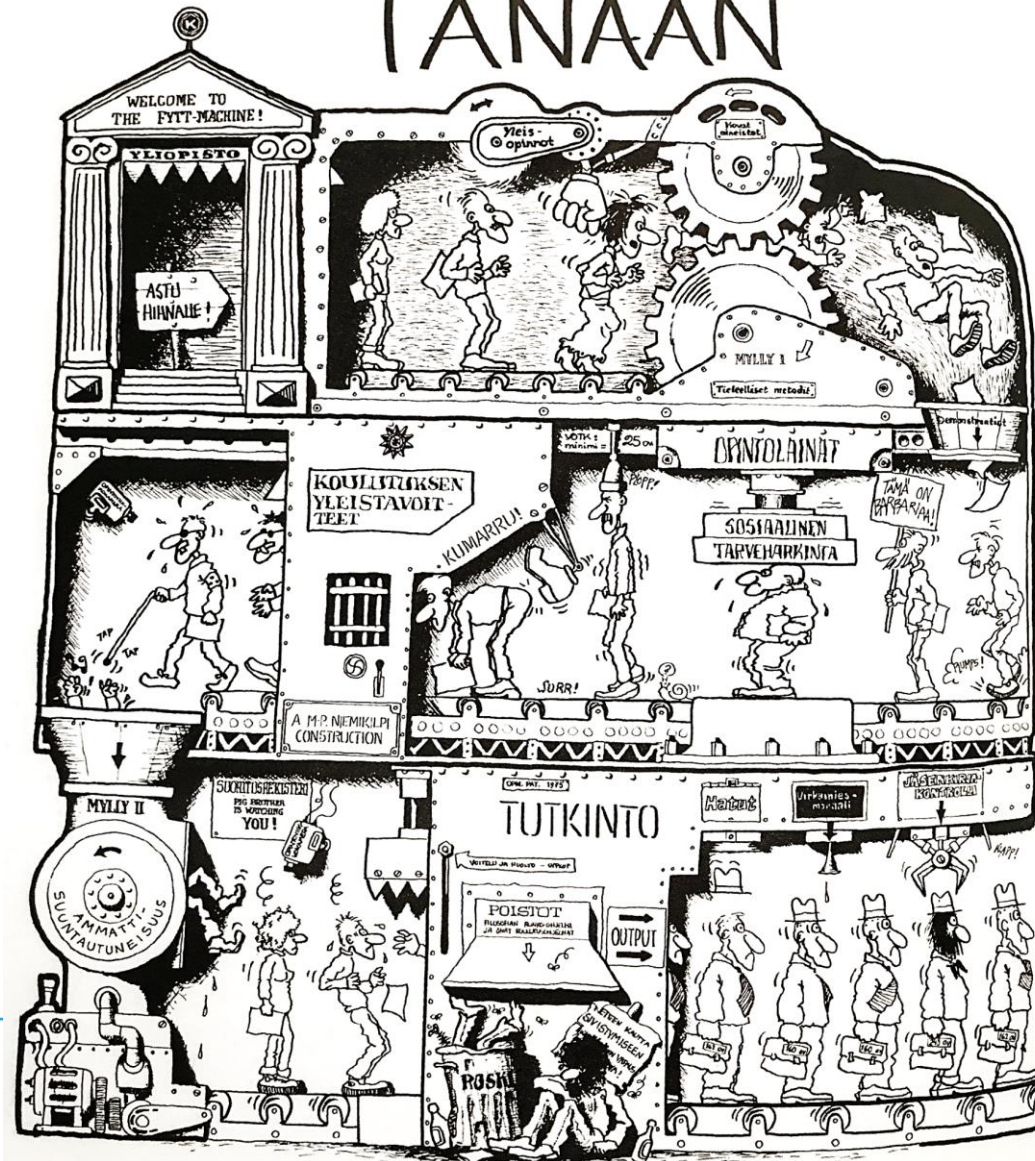
Opiskelija ja korkeakoulupedagogiikka

- Erilaisia tapoja, joilla opiskelijat voivat osallistua opetuksen kehittämiseen:
 - Kurssipalautteen antaminen.
 - Korkeakoulun opiskelijakyselyihin vastaaminen.
 - Opiskelijajäsen opetuksen kehittämissyhmässä.
 - (myös muut ryhmät: yksikköneuvosto, tdk-neuvosto, muut monijäseniset hallintoelimet)
 - Keskustelu vertaisten kanssa opetuksesta.
 - Kehittämissideoiden esittäminen opettajille tai laitosjohdolle.
 - Saadun vastapalautteen arviointi.
- Ovatko nämä riittäviä?
 - Onko opiskelijan rooli riittävän aktiivinen?
 - Opetuksen kehittämisessä opiskelija tekee työtä tulevia opiskelijasukupolvia varten, onko tähän motivaatiota/aikaa/jaksamista?
 - Onko riittävästi huomioitu myös opiskelijoiden rooli opettavana toimijana opiskelijälähtöisissä opetusmenetelmissä?

Opiskelija ja korkeakoulupedagogiikka

- Opiskelijoiden epävarmuus tulevaisuudesta ja omasta työllistymisestä.
 - *"Enemmän pitäisi puhua kursseilla siitä miten ne oikeasti valmistavat meitä työelämään ja missä työtehtävissä luultavasti tulen tarvitsemaan mitäkin oppimiani asioita. Oma motivaatio opintoihin meinaa myös laskea sen takia kun ei ole selvää, mihin kaikkialle voin oikeasti työllistyä ja millaisilla opinnoilla haluamiini työtehtäviin voi työllistyä. Tämä on ollut kokoajan aika työn ja tuskan takana selvittää."*
- Korkeakoulutuksen tavoitteet.
 - Yliopisto: Opiskelijoiden tieteellisen ajattelun kehittäminen, kuten kriittinen ja integratiivinen ajattelu, tietokäsitykset, argumentointitaidot, ongelmanratkaisutaidot, tutkimuksen tekemisen taidot.
 - AMK: Tavoitteena opiskelijan kokonaisvaltaisen ammatillisen kasvun tukeminen oppimispolulla - työelämää kehittävä uutta luova asiantuntijuus.
- Ristiriita opiskelijoiden arjen toiveiden ja korkeakoulutuksen tehtävien välillä sekä myös korkeakoulujen ja muun yhteiskunnan välillä.
 - Missä määrin korkeakoulut uudistavat yhteiskuntaa? Toisaalta miten ne ylläpitävät vallitsevaa järjestystä?
 - Onko opiskelijalle selvää mitä häneltä odotetaan opinnoissa tai laajemmin yhteiskunnassa?
 - Onko käytännönläheisyys enemmän kiinni ohjauksesta kuin opetuksesta?

YLIOPISTO HUOMENNA? TÄNÄÄN

Kuva: Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry., 1978

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kommentteja?

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kokoavaa keskustelua

Suunnittelu- ja arviointiryhmän kokoonpano

professori **Auli Toom**, Helsingin yliopisto (puheenjohtaja)

hankepäälikkö **Tuula Heide**, Digivisio 2030 -hanke

opiskelija **Ville Jäppinen**, Tampereen yliopisto

johtaja **Asko Karjalainen**, Oulun ammattikorkeakoulu

yliopettaja **Kimmo Mäki**, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

professori **Päivi Tynjälä**, Jyväskylän yliopisto

Karvin arviointiasiantuntijat Mira Huusko (mira.huusko@karvi.fi) ja Niina Nurkka

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

KIITOS!